

към пункт №11 от информация на ПРБ от 29.03.2022 г.

ПРАВОМОЩИЯ НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР:

Конституцията на Република България (КРБ) установява специфични функции на главния прокурор, извеждайки го по този начин като самостоятелен и едноличен конституционен орган, което има своето конституционно основание в разпоредбата на чл. 126, ал. 2 от КРБ.

Конституционният законодател е възложил на главния прокурор крайната отговорност за законосъобразното упражняване от прокурорите на правомощията по чл. 127, т. 1-6 от Конституцията, като създава и допълнителна гаранция за точното и еднакво прилагане на законите в рамките на прокуратурата.

Конституционно определените правомощия на главния прокурор по чл. 126, ал. 2 от КРБ са **осъществяването на надзор за законност и методическо ръководство** върху дейността на всички прокурори.

✓ **Методическото ръководство** е абстрактно правомощие, което се реализира по отношение на работата на прокурорите като цяло по тематично обособени групи от дела и преписки, на различен принцип, в зависимост от необходимостта, но никога по отношение на конкретен прокурор, или по конкретна преписка или наказателно производство. То се упражнява с издаването на общи методически указания и инструкции относно дейността на Прокуратурата, в общ план съпоставими с тълкувателните решения на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд. Тези актове са общи, създават организационни предпоставки и съдържат методически насоки за правилното прилагане на закона. Посредством методическите указания именно се постига точното и еднакво прилагане на закона от всички прокурори.

✓ **Надзорът за законност**, за разлика от методическото ръководство, се осъществява по конкретни дела или преписки. Може да бъде определен като общо правомощие на главния прокурор да контролира актовете на прокурорите, но с непосредствената цел да гарантира правилното прилагане на материалния и процесуалния закон. Това правомощие обаче се упражнява по

изключение – само в предвидените от закона случаи, и то след извършен институционален или служебен контрол на всички нива в прокуратурата. Налице са множество законови гаранции, че правомощията на главния прокурор не са абсолютни и се упражняват при конкретно разписани законови процедури. Няма случаи, в които при упражнен надзор за законност, главният прокурор да е давал указания на наблюдаващия прокурор по разследването. Той и не би могъл по закон да даде такива, тъй като ръководството и контрола върху конкретно разследване се осъществява само и единствено от наблюдаващия го прокурор. Главният прокурор не образува, не наблюдава и не решава преписки и досъдебни производства.

С промените в ЗСВ от месец август 2016г. е постигнато съответствие с конституционно определената структура и организация на прокуратурата, която е единна, но не и централизирана. Прокурорите и следователите не са подчинени на главния прокурор. Подчинеността е само за административните ръководители, и то само при ръководната им дейност, не и при прокурорската им работа, нито по отношение на работата на прокурорите в ръководените от тях прокуратури по конкретни преписки и дела.

Конституцията и законът създават висока степен на задължения на главния прокурор за осигуряване на законността в системата на прокуратурата и съответно изключително висока степен на отговорност пред обществото, защото защитата на законните права и интереси на гражданите, юридическите лица и държавата е в зависимост от работата на прокурорите под методическото ръководство на главния прокурор. Същото изключва възможността за намеса на главния прокурор в работата на прокурорите по конкретни преписки и дела.